

Boven water

*In de Stamboekbijdrage in de vorige Spiegel der Zeilvaart citeerde Stamboekbeheerder Jan Eissens nog uit het boek *Verdwenen schepen*. Hij kon niet bevroeden dat de auteur, Gerrit Schutten, op dat moment was overleden. Schutten heeft ook voor de SSRP veel betekend en ontving daarom van het Stamboek de Aureliaprijs.*

Wij kennen Gerrit Schutten natuurlijk van al zijn artikelen in de Spiegel der Zeilvaart, waarvoor hij sinds 1989 schreef, en van zijn monumentale boeken. In zijn eerste boek *Varen waar geen water is*, schreef hij uitgebreid over zijn onderzoek naar het scheepstype Zomp. In augustus, rond de dag waarop Schutten op 81-jarige leeftijd overleed, werd door de Enterse Waarf een nieuwe zomp afgeleverd aan schippers uit Dalfsen. Weer een Zomp waaraan Gerrit Schutten door zijn onderzoeken een hele grote bijdrage heeft geleverd.

In 2010 heeft Gerrit Schutten van de SSRP de Aureliaprijs ontvangen vanwege zijn belangrijke bijdragen aan de doelstellingen van de SSRP. In het bijzonder werd daarbij genoemd dat zijn werk naast een wetenschappelijke inventarisatie, ook inzicht geeft in het alledaagse schippersleven van toen. We hadden nog regelmatig contact met hem als er bij het Stamboek vragen binnenkwamen over oude houten Nederlandse scheepstypes. Hij reageerde altijd adequaat en uitgebreid en daarvan kunt u vele voorbeelden op de SSRP-website terugvinden. Hij zal voortleven in de waardevolle publicaties die door hem werden nagelaten.

Een bijzonder schip in Gaastmeer

Rond dezelfde tijd werden we opgebeld door Klaus Roding uit Wanneperveen. Hij was

gevraagd om een schip te komen “identificeren” dat door Age Wilschut in Gaastmeer wordt gerestaureerd. Het schip werd als volgt omschreven: ‘Een romp, die doet denken aan die van een schokker en een kop die lijkt op de die van een vlet. Opvallend was ook de extreem lange mast. De naam was *Bruinvis*.’ Omdat hij zich een Stamboek-artikel uit 2016 herinnerde, waarin we schreven over de zoektocht naar een “experimenteel” schip uit 1937 en daarbij ook een foto plaatsten, viel hem de gelijkenis op. Het antwoord kon heel snel worden gegeven. Wij brachten de vragenstellers uit 2016 in contact met Age Wilschut en een paar dagen later zat de familie Muller-De Vries in de kajuit van het schip dat vader/opa Jan de Vries 82 jaar geleden zelf had ontworpen en gebouwd. Van dit bezoek hebben we een uitgebreid fotoverslag gekregen. Het schip (de eerste en één van de drie die naar ons weten van de tekening zijn gebouwd) heeft jaren bij de Haarlemse Zeilvereniging gelegen en er zijn veel tochten mee gemaakt, onder andere naar Londen. Het terugvinden van zo'n schip, dat dus nagenoeg origineel nog bestaat, berust natuurlijk op veel toevalligheden en de oplettendheid van lezers. Dankzij het uitgebreide archief dat na 1953 is opgebouwd, kunnen we veel terug vinden en daaruit in de Spiegel en ook breed digitaal publiceren. Maar we weten nog lang niet alles!

Haarlemse Zeilvereniging, het Zomerfeest in 1936, met een pierement onder de startoren geplaatst. Staand met snor Jan de Vries, bouwer van de *Bruinvis*

Oudere schepen “boven water”

We hebben al eens vaker geschreven over de hedendaagse communicatiemogelijkheden ten opzichte van de mogelijkheden die de oprichters van het Stamboek hadden. Zij hadden in de beginjaren *De Waterkampioen* als spreekbuis en konden zo in samenwerking met de redactie een groot lezerspubliek bereiken. Na 1977 werd die rol door de Spiegel overgenomen. Maar alle contacten verliepen via de post of ouderwetse telefoon. Dat zien we terug in de archiefmappen van veel in de jaren zestig en zeventig gebouwde, vooral kleinere schepen. Deze schepen hebben vaak uitgebreide omzwingingen gemaakt. Sommige bestaan niet meer, maar van andere krijgen we steeds vaker een terugmelding. Alles wat we weten van ruim 2600 schepen publiceren we en dat nodigt blijkbaar uit tot een reactie, bijvoorbeeld wanneer het schip toch weer een nieuwe eigenaar blijkt te hebben. Het is verrassend om te zien met hoeveel zorg sommige schepen door de jaren heen gekoesterd zijn of hoeveel moeite er nu wordt gedaan om zo'n schip weer in uitstekende conditie te krijgen. Wij maken daar graag melding van en dat nodigt ook weer uit tot nieuwe reacties.

Taling

Zo kwam onlangs ook het botterjacht *Taling*, in 1938 gebouwd door Janus Kok in Huizen, ‘boven water’, zoals de nieuwe eigenaar zelf schrijft. Kok bouwde eerder alleen vissersvaartuigen. Maar door de malaise rondom de Zuiderzee bestelde geen visserman nog een houten botter. Kok legde zich toen toe op een serie kleinere botterjachten voor het plezier, waarvan er nog steeds een aantal “actief” zijn in het Stamboek. De *Taling* ligt nu op een werfje in de Poffert aan het Hoendiep en wordt weer in oude luister hersteld.

JAN EISENS, STAMBOEKBEHEERDER
STAMBOEK@SSRP.NL

SSRP

De Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten (SSRP) is opgericht in 1955. De SSRP maakt samen met andere behoudsorganisaties deel uit van de Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN), gesprekspartner van de overheid. Administratie: Rita Eissens - van Goor. Stamboekbeheer: Jan Eissens. Tel. 050-4094094 E-mail: administratie@ssrp.nl